

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 października 2018 roku znak: ENK/15/021205342, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 23 sierpnia 2018 roku, przyznał P. O. prawo do emerytury od dnia 1 sierpnia 2018 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 23552,58 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 539921,05 zł
- suma kwot pobranych emerytur 89557,68 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 207,90 m-cy
- wyliczona kwota emerytury wynosi 2279,54 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: $((...),58 + (...),05 - (...),68) / 207,90 = 2279,54 \text{ zł}$.

Emerytura po waloryzacji przysługuje w kwocie: od 01-03-2013 -2370,72 zł od 01-03-2014-2408,65 zł od 01-03-2015 -2444,65 zł od 01-03-2017- 2461,30 zł od 01-03-2018 -2534,65 zł.

Jednocześnie wskazano, że zgodnie z art. 95 w/w ustawy w przypadku zbiegu prawa do więcej niż jednego świadczenia wypłacane jest wyższe lub wybrane. Emerytura ustalona niniejszą decyzją zostaje zawieszona ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym.

/ decyzja k. 20-21 v. plik IV akt ZUS./

W dniu 2.11.2018 r. odwołanie od powyższej decyzji wniósł wnioskodawca P. O., wnosząc o jej zmianę i ponowne ustalenie wysokości emerytury. W uzasadnieniu wniósł o wyjaśnienie, czemu dalsze trwanie życia wynosi w jego przypadku 207, 9 miesięcy, skoro jego kolega, urodzony później, ma ustalony mniejszy przelicznik, w tym zakresie. Wskazał również, że kwota składek zaewidencjonowanych na jego koncie z uwzględnieniem waloryzacji oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego jest za niska. W przypadku jego osoby, wyliczona wartość kapitału początkowego jest większa niż u kolegi, a zwaloryzowane kwoty tego kapitału różnią się na jego niekorzyść.

/ odwołanie k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu swego stanowiska podniósł, iż wnioskodawca ur. (...) pobierał z tutejszego Oddziału świadczenie przedemerytalne, następnie emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym o symbolu EM w okresie 08.05.2008-29.02.2012 i emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym, o symbolu E1 od 01.03.2012r.

Średnie dalsze trwanie życia zastosowane do ustalenia wysokości emerytury przyznanej decyzją z 05-10-2018r. przyjęto właściwe dla wieku, w którym wnioskodawca zgłosił wniosek emeryturę z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, tj. 13-03-2012r. - 65 lat i miesiąc - według tablic średniego dalszego trwania życia kobiet i

mężczyzn ogłoszonego Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego średnie dalsze trwanie życia dla tego wieku wynosi 207,9 m-cy.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek oraz kapitału początkowego, z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego, zewidencjonowanych na koncie końca miesiąca, poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, czyli przypadku wnioskodawcy wypłata emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego została podjęta od 01-03-2012r., a więc składki zewidencjonowane na koncie ubezpieczeniowym do wyliczenia emerytury z art. 55 uwzględniono do dnia 29-02-2012r.

Ponadto, do wyliczenia kwoty emerytury z art. 55 potrącono sumę kwot wcześniej pobranych emerytur za okres od 05-08-2008r. do 29-02-2012r. (emerytura wcześniejsza o symbolu EM).

Emerytura, ustalona zaskarżoną decyzją, zostaje zawieszona ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym niż świadczenie dotychczas wypłacane.

/ odpowiedz na odwołanie k. 4-4v./

Na rozprawie w dniu 4 lutego 2019 r., strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe.

/ stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 4 lutego 2019 r. 00:01:51 - (...):02

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

P. O. urodził się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

Wnioskodawca był uprawniony do świadczenia przedemerytalnego.

/ okoliczność bezsporna, decyzje o wysokości emerytury dla potrzeb świadczenia emerytalnego k. 39i 54 plik I akt ZUS/

Następnie, wnioskodawca w okresie 08.05.2008-29.02.2012 , pobierał emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym o symbolu EM

/ decyzja k. 19 plik II akt ZUS/

W dniu 13.03.2012 r. wnioskodawca zgłosił wniosek emeryturę z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego r.

/ wniosek k. 1-6 15 plik III akt ZUS/.

Od dnia 01.03.2012r., wnioskodawca jest uprawniony do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym o symbolu E1.

/ decyzja k. 15 plik III akt ZUS/.

Wnioskiem z dnia 23 sierpnia 2018 r. P. O. wystąpił o ustalenie prawa do emerytury kapitałowej.

/ wniosek k. 1-6 plik IV akt ZUS/.

Decyzją z dnia 4 października 2018 roku (znak (...) - 2018) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy P. O. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy, organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1977 roku do 31 grudnia 1986 roku. Wskaźnik wysokości

podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 132,55% i został pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 1618,29 zł. Przyjęto łącznie 30 lat, 10 miesięcy i 0 dni tj. 370 miesięcy okresów składkowych oraz 9 miesięcy 13 dni tj. 9 miesięcy okresów nieskładkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku – 52 lata oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 96,23 %. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 196.282,35 zł.

/decyzja z dnia 4.10.2018 roku k. 18 -19 plik IV akt ZUS/.

Od powyższej decyzji wnioskodawca nie złożył odwołania.

/okoliczność bezsporna/

Wnioskodawca nie kwestionuje wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego - 132,55% wyliczonego z 10 lat kalendarzowych 1977-1996 a jedynie zgłasza wątpliwości do zwaloryzowanej kwoty kapitału początkowego i średniej długości trwania życia przyjętych w zaskarżonej decyzji o przyznaniu świadczenia emerytalnego.

/ oświadczenie wnioskodawcy z dnia 4 lutego 2019 r. 00:03:02-00:10:56/

W dniu 5 października 2018 roku wydano zaskarżoną decyzję w przedmiocie prawa do emerytury.

/ decyzja k. 20-21 v. plik IV akt ZUS./

Średnie dalsze trwanie życia zastosowane przez ZUS do ustalenia wysokości emerytury przyznanej decyzją z 05-10-2018r. przyjęto dla wieku, w którym wnioskodawca zgłosił wniosek emeryturę z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, tj. 13-03-2012r. - 65 lat i miesiąc - według tablic średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn ogłoszonego Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego średnie dalsze trwanie życia dla tego wieku wynosi 207,9 m-cy.

/ bezsporne/

Składki zewidencjonowane na koncie ubezpieczeniowym do wyliczenia spornej wysokości emerytury ZUS uwzględnił do dnia 29-02-2012r., gdyż w przypadku wnioskodawcy wypłata emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego została podjęta od 01-03-2012 r.

/ bezsporne/

Do wyliczenia kwoty emerytury potrącono sumę kwot wcześniej pobranych emerytur za okres od 05-08-2008r. do 29-02-2012r. (emerytura wcześniejsza o symbolu EM).

/bezsportne/

Emeryturę ustaloną zaskarżoną decyzją ZUS zawiesił uznając, iż jest świadczeniem mniej korzystnym niż świadczenie dotychczas wypłacane.

/ bezsporne/

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl art.26 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz.1383 z późn. zm.) emerytura stanowi równowartość kwoty będącej

wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art.25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art.173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art.40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art.185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust.5 i art.183.

Wiek ubezpieczonego, w dniu przejścia na emeryturę, wyraża się w ukończonych latach i miesiącach.

Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach.

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych, określonego w myśl ust. 2.

Tablice, o których mowa w ust. 4 są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem ust. 6.

Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

Zgodnie art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2).

Kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12 (art. 174 ust. 1 ww. ustawy). Jak stanowi art. 174 ust. 2 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 ww. przepisu, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Natomiast ust. 7 art. 174 stanowi, że do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 analizowanego przepisu stanowi zaś, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty, mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku według określonego w ustawie wzoru. Wartość współczynnika, obliczonego na podstawie ust. 8, w zależności od płci, wieku ubezpieczonego oraz stażu ubezpieczeniowego w dniu 31 grudnia 1998 r., przedstawiona jest w tabeli, stanowiącej załącznik do ustawy (ust. 13).

Jeżeli okres, wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego, obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym, na podstawie przepisów prawa polskiego, jedynie przez część miesięcy tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art.

15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu (ust. 3b).

Zgodnie z art. 55 ww. ustawy, ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura, na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Zgodnie z art. 55a przepis art. 55, stosuje się również do ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27.

Jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę, do której miał ustalone prawo przed ustaleniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Prawo do emerytury, ustalone przed osiągnięciem wieku emerytalnego, określonego w 27 ust. 2 i 3, ustaje z dniem, od którego została przyznana emerytura, na podstawie art. i obliczona zgodnie z art. 26.

W ocenie Sądu Okręgowego prawidłowość zastosowania przez organ rentowy wskazanych przepisów do wyliczenia spornego świadczenia wnioskodawcy nie budzi żadnych zastrzeżeń.

Bezspornym jest że wnioskodawca ur. (...) pobierał z tutejszego Oddziału świadczenie przedemerytalne, następnie emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym o symbolu EM w okre 08.05.2008-29.02.2012 i emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym o symbolu El 01.03.2012r.

Średnie dalsze trwanie życia, zastosowane do ustalenia wysokości emerytury, przyznanej decyzją z 05-10-2018r. przyjęto właściwe dla wieku, w którym wnioskodawca zgłosił wniosek emeryturę z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, tj. 13-03-2012r. - 65 lat i miesiąc. Według tablic średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn, ogłoszonego Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego średnie dalsze trwanie życia dla tego wieku wynosi 207,9 m-cy.

Jak już podniesiono, podstawę obliczenia emerytury, stanowi kwota składek oraz kapitału początkowego, uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca, poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury.

W przypadku wnioskodawcy wypłata emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego została podjęta od 01-03-2012r., a więc składki zewidencjonowane na koncie ubezpieczeniowym do wyliczenia emerytury z art. 55 prawidłowo uwzględniono do dnia 29-02-2012r. W konsekwencji kwota składek, zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji, wynosi 23552,58 zł

Wnioskodawca nie kwestionował też wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego - 132,55% wyliczonego z 10 lat kalendarzowych 1977-1996. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 196.282,35 zł. Wobec tego także kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego - 539921,05 zł została ustalona właściwie.

Ponadto do wyliczenia kwoty emerytury z art. 55 potrącono sumę kwot wcześniej pobranych emerytur za okres od 05-08-2008r. do 29-02-2012r. (emerytura wcześniejsza o symbol EM).

Podnieść należy, iż nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawcy. Twierdzenia te muszą być udowodnione. Wskazać należy, iż nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie

ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996r. sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76). Podobnie, w wyroku z 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662, Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od 1 lipca 1996 r. nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy wnioskodawca nie wykazał żadnych nieprawidłowości w postępowaniu ZUS w zakresie wyliczenia należnego mu świadczenia. Nie sposób zatem dojść do przekonania, iż należna mu emerytura w sposób nieuprawniony została zaniżona.

Wskazać również należy, iż istotną cechą ubezpieczeń społecznych jest schematyzm prawa do świadczeń. Wyraża się on w bezwzględny przestrzeganiu równości formalnej, bez możliwości korekty w przypadkach uzasadnionych okolicznościami sytuacji jednostkowej. W związku z tym w prawie ubezpieczeń społecznych nie ma klauzul generalnych, tj. zwrotów ustawowych, pozwalających na indywidualne potraktowanie każdego przypadku (wyr. SA w Szczecinie z 28.8.2014 r., (...), L.). Przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalanie świadczeń w sposób przybliżony lub prawdopodobny, który w subiektywnym przekonaniu ubezpieczonych odpowiada zasadom słuszności. W konsekwencji nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wnioskodawcy w inny sposób niż stricte wynikający z powołanych wyżej przepisów.

Zaskarżona decyzja w pełni zatem odpowiada prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego.

J.L.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy